

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204999
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204999.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

14
7Csp/53/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v spore: žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX B., v spore o zaplatenie 152,15 Eur s prísl., takto

rozhodol:

14
7Csp/53/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 49,11 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 49,11 Eur odo dňa 12.01.2021 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

13
7Csp/53/2023

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 22.05.2023 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu vo výške 152,15 Eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 17,99% ročne zo sumy 111,39 Eur odo dňa 06.01.2021 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 123,15 Eur odo dňa 06.01.2021 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.01.2020 uzatvoril žalobca ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver vo výške 175 Eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného v úverovej zmluve. Žalovaný zaplatil sumu

vo výške 125,89 Eur. Z dôvodu porušenia povinností žalovaným žalobca vyhlásil úver dňom 05.01.2021 za splatný v celom rozsahu a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadril napriek skutočnosť, že žaloba mu bola doručená dňa 21.06.2023.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav :

4. Dňa 08.01.2020 bola medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA a žalovaným uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných kariet, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebný úver vo výške 175 Eur, ktorý sa zaviazal splácať pri úrokovej sadzbe 17,99% ročne. Celková čiastka k zaplateniu predstavovala 193,96 Eur, výška mesačnej splátky bola 14,92 Eur, počet splátok 13 a konečná splatnosť úveru nastala dňom 15.02.2021. V spracovaní osobných údajov a informácií tvoriacich bankové tajomstvo žalovaný deklaroval zamestnávateľa PROJOB s.r.o., čistý mesačný príjem 670 Eur, záväzky 30 Eur a nájomné v sume 100 Eur.

5. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že poukázal splátky titulom poskytnutého úveru vo výške 125,89 Eur.

6. Listom zo dňa 11.01.2021 právny predchodca žalobcu úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlhu vo výške 152,15 Eur. Zosplatenie úveru bolo žalovanému doručené dňa 15.01.2021.

7. V priebehu sporu došlo k postúpeniu pohľadávky zo spoločnosti BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA na žalobcu na základe predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.06.2023. Z tohto dôvodu súd Uznesením č. k. 7Csp/53/2023-81 zo dňa 03.08.2023 so súhlasom žalobcu v podaní zo dňa 24.07.2023, pripustil zmenu žalobcu zo spoločnosti BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA na spoločnosť žalobcu, pričom uznesenie súdu nadobudlo právoplatnosť dňom 26.08.2023.

8. Súd vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby súdu predložil všetky listiny, ktorými veriteľ overoval bonitu žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru. Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní, ktoré bolo súdu doručené dňa 16.10.2023 uviedol, že v čase podpisu úverovej zmluvy žalovaný mal existujúce záväzky vo výške úverového záväzku 600 Eur, ktorý splácal vo výške 30 Eur mesačne. Splátka novoposkytnutého úveru predstavovala 16 Eur. Zároveň veriteľ zohľadnil životné minimum spotrebiteľa vo výške 210 Eur. Bol toho názoru, že veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou. Súdu predložil zároveň výpis nachádzajúci sa na čísle listu 89 súdneho spisu. V podaní zo dňa 16.11.2023 právny zástupca žalobcu súdu predložil výzvu postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z obsahu ktorej vyplýva, že výzvou zo dňa 01.10.2020 bol žalovaný vyzvaný k zaplateniu dlžnej čiastky vo výške 75,84 Eur s upozornením na možnosť zosplatenia úveru.

9. Z dôvodu, že v tomto prípade sa jedná o drobný spor, ktorého hodnota neprevyšuje 1.000 Eur, súd postupom podľa § 177 CSP určil termín verejného vyhlásenia rozsudku na deň 06.12.2023. Na verejné vyhlásenie rozsudku sa neustanovili strany sporu, rovnako bol neprítomný právny zástupca žalobcu.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa

(ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 08.01.2020, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 7 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

Podľa § 7 ods. 20 Zákona č. 129/2010 Z.z., na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 7 ods. 21 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ a zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a)

druh spotrebiteľského úveru,

b)

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c)

meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d)

dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e)

celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f)

opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g)

úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h)

ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

i)

výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

j)

právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k)

súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l)

prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m)

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n)

upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o)

veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p)

výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q)

informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

Podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

11. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

12. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi postupcom a žalovaným bola dňa 08.01.2020 podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 175 EUR na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu. Súd vyzýval právneho zástupcu žalobcu, aby súdu predložil všetky listiny, ktorými veriteľ zisťoval a overoval bonitu dlžníka ako žalovaného pri poskytovaní úveru. Vo svojom písomnom podaní zo dňa 16.10.2023 právny zástupca žalobcu uviedol, že žalovaný mal úverový záväzok vo výške 600 Eur, ktorý splácal mesačnou splátkou 30 Eur a splátku novoposkytnutého úveru 16 Eur. Veriteľ rátal so životným minimom 210 Eur. Bol toho názoru, že veriteľ konal s odbornou starostlivosťou.

13. Podľa § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

14. Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

15. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

16. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadlženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013)“.

17. Veriteľ podľa názoru súdu nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri preskúmaní tak príjmov, ako aj výdavkov žalovaného ako spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvného vzťahu dňa 08.01.2020. V listine spracovanie osobných údajov a informácií tvoriacich bankové tajomstvo žalovaný deklaroval svojho zamestnávateľa PROJOB s.r.o. a čistý mesačný príjem 670 Eur. Zároveň deklaroval existujúce svoje záväzky vo forme nájomného 100 Eur a ostatné záväzky 30 Eur. Z predloženého výpisu z úverového registra, ako aj výpisu zo Sociálnej poisťovne, ktoré právny zástupca žalobcu predložil vo svojom písomnom podaní zo dňa 16.10.2023 vyplýva úverové zaťaženie žalovaného vo výške 600 Eur pri splátke 30 Eur mesačne a zároveň z toho vyplýva čistá mzda žalovaného vo výške 255 Eur. Deklarované výdavky žalovaným veriteľovi predstavovali zaplatenie nájomného vo výške 100 Eur a rovnako tak splátku úveru 30 Eur. Zohľadňujúc záväzky žalovaného vyplývajúce z úverového registra vo výške 30 Eur, novoposkytnutý úver a jeho splátku 15,71 Eur po zohľadnení sumy životného minima 210 Eur, už tieto výdavky predstavovali sumu 255,71 Eur, čo preyšovalo výšku čistého mesačného príjmu žalovaného, ktorý súdu predložil žalobca. Ak by súd k tejto sume mal prirátat ešte aj deklarované výdavky žalovaného na bývanie v sume 100 Eur, jeho nevyhnutné mesačné výdavky predstavovali sumu

355,71 Eur, pri čistom príjme 255 Eur. Veriteľ tak nesprávnym spôsobom preskúmal a vykonal audit domáceho rozpočtu žalovaného, preto súd konštatuje hrubé porušenie povinností na strane veriteľa, ktoré privodzuje záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. K postúpeniu pohľadávky na spoločnosť žalobcu došlo po termíne konečnej splatnosti úveru. Súd tak zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi iba rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 175 Eur, od ktorej odrátal úhrady realizované žalovaným vo výške 125,89 Eur a dlžnú sumu vo výške 49,11 Eur tak súd žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť. Z tejto dlžnej sumy súd postupom podľa § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka priznal žalobcovi aj úrok z omeškania, avšak až deň nasledujúci po dátume konečnej splatnosti úveru, ktorá bola datovaná na deň 11.01.2021. Súd je toho názoru, že nemôže dôjsť k zosplateniu úveru skôr, ako je samotné vyhotovenie tohto jednostranného právneho úkonu veriteľa. Preto priznal úrok z omeškania až od tohto dátumu. S poukazom na prijatie právneho záveru súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bol žalobný návrh žalobcu v prevyšujúcej časti požadovanej istiny, ako aj príslušenstva v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnutý.

18. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol v prevažnej väčšine neúspešný, preto súd vyslovil, že nemá nárok na náhradu trov konania. Z obsahu spisu žalovanému žiadne trovy konania nevyplývajú, preto mu ich súd nepriznal.

2

7Csp/53/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.